

Pártérdekek és erkölcs

Nem a Fidesz történetéről vagy politikai irányvonalának kanyarairól szeretnék most értekezni. Ez ideológiamentes cikk lesz. A megboldogult Révai József, a magyar zsdanovizmus zsenije moralizálónak nevezné. Azon szeretnék álmélni a nyilvánosság előtt, hogy kinevelődik egy politizáló nemzedék, melyet már ifjúkorában sem zavar, hogy hazugnak tekintik. A pártállamtól öröklött politikusok készen kapták az 1956. november 4-én kelt hazugságot, és úgy nőttek fel az „Eszi, nem eszi, nem kap mást” légkörben, hogy meg sem legyintette őket az igazmondás csábítása. De a Fidesz-ifjak egy új korszak küszöbén tűntek fel. Régi hazugságok nem kötötték őket, elfogulatlanul nézettek körül, gunyorosan, kritikusan, az eredendő ártatlanság fölényével.

Megírtam már, mennyire elképesztett, hogy Glattfelder Béla 1997-ben hazaárulónak nevezte azokat, akik lehetővé tették, hogy külföldiek is juthassanak termőföldhöz. Nem hittem, hogy a három évvel korábbi Glattfelder Bélát, a külföldiek termőföldszerzési jogának elharcosát is hazaárulónak tartja. Azt sem gondolhattam, hogy azt képzele: képviselőtársai, kollégái és a közügyek iránt érdeklődők széles tábora egyöntetűen amnéziában szenved. Ekkor merült fel bennem a gyanú, hogy olyan fiatal politikusok tenyésződnek ki, akik nemcsak egyszerűen lódtanak pártfegyelemből, ha-

nem azt is elvállalják, hogy ujjal mutogassanak rájuk, mint olyan emberekre, akiket könnyebb utolérni, mint egy sánta kutyt.

A Népszava keddi számában Arató Zsolt „újságíró, a Fidesz-Magyar Polgári Párt sajtóosztályának munkatársa” Vágvölgyi B. Andrásnak, a Magyar Narancs főszerkesztőjének szemére veti, hogy „a Magyar Szocialista Párt frakcióvezetőjének és feleségének üzleti technikáiról szóló írás nem jelenhetett meg a lapban. S Vágvölgyi B. András a szerkesztőség első embereként semmit sem tett ez ellen.” Csakhogy Arató számára nem ismeretlen terep a Magyar Narancs, tőle származnak a lap kezdeti információi Szekereséről. Tudnia kell azt is, hogy amikor a Postabank nagy tekintélyű vezetője Szekeresék kérésére letiltotta a kényelmetlen írás közlését, Vágvölgyi még Japánban időzött, és a botrányról csak utólag értesült. Azóta egyébként a Magyar Narancs a szerkesztőség túlnyomó többségének óhajára szokatlanul őszinte cikkben tárta fel, milyen erkölcsi válságot okozott, hogy alávetették magukat a cenzori tiltásnak. Arató mégis azt állítja, hogy a Magyar Narancs a többi lapok átlagszínvonalára zuhlott, „Hirdetési újság, semmi más”. Ezt az értékelést nemcsak az említett önbírálat, hanem a lap általános vonalvezetése miatt sem lehet jóhiszeműnek tartani.

A letiltás történetét elregélő írásomban (Népszabadság, március

27.) beszámoltam arról, hogy a Postabank nagy tekintélyű vezetője a Magyar Narancs felelős szerkesztőjétől megtudta: a Szekereséről szóló értesülések fideszes forrásból származnak, tehát előbb-utóbb mindenképp nyilvánosságra kerülnek. Ezért aztán felhívta a Fidesz nagy tekintélyű vezetőjét, és elérte nála, hogy pártja ne érezze magát érdekeltnek egy Szekeres ellen folyó sajtókampányban. Szerintem ez az igazi botrány: egy hatalmi központ cenzurális tevékenysége a politikai lövészárkok mindkét oldalán egyszerre érvényesül. Csak az érdekeltek átfogó kapcsolatrendszerének és a megfélemlítetté ebből fakadó közhatalmának tulajdoníthatom, hogy az ügynek erre a perdöntő vonatkozására cikkem megjelenése óta senki sem tért vissza. Arató Zsolt sem, pedig ő a saját bőrén érezte az említett telefonbeszélgetés hatását. Ugyanis részt vett annak a fideszes Hírlevélnek a szerkesztésében, amelybe felsőbb utasításra nem került bele a Szekereséről szóló tudósítás. Csak találgatni tudom, milyen szívességek rendszere köti össze a Postabank nagy tekintélyű vezetőjét egyrészt Szekeres Imrével, másrészt a Fidesz vezetőivel. Az azonban bizonyos, hogy Arató Zsolt saját pártja utasítására megrázkódtatások és nyilvános önbírálat nélkül engedelmeskedett a cenzúrának, vagyis megtette ugyanazt, ami miatt a Magyar Narancsot pocskondiáz-

za. Ismét a már említett szindrómával van dolgunk: a szerzőt nem zavarja, hogy a Narancs számos munkatársa tudja, milyen szerepet játszott ő ebben az ügyben és miféle rágalmozások és elhallgatások gyűjteményével rukkolt elő a Népszavában. Hogy kezelheti a saját szavahihetőségét ilyen nyilvánvalóan? Hiszen egyazon nemzedékhez tartoznak, bármikor összefuthatnak valamilyen bulin. Miért nem lódtát gátlásosabban? Csak nem olyan közegben forog, ahol a valótlanosságok brutális képviselője erény lehet? Ahol erkölcsösnek az számít, ami a pártnak használ?

Még a szabad demokrata miniszterek vétője előtt egy nyilvános összejöveten megbíráltam azokat a szabad demokrata politikusokat, akik tétován szemlélik Horn és Nemcsók dunai machinációit. Beszédem után odajött hozzám egy ismert fideszes személyiség, és gratulált, amiért ilyen bátran mertem kritizálni a saját pártomat. Azt feleltem, hogy majd akkor fogadom el ezt az elismerést, ha az ő pártjában is akad legalább egyvalaki, aki hasonlóképpen jár el. „De hiszen nálunk nem lehet” – válaszolta hüledezve. Csak nem ez a „nem lehet” formálja át engedelmes bábokká azokat, akik tíz évvel ezelőtt elfogulatlanul léptek a nyilvánosság színterére, és gunyorosan, kritikusan néztek körül az eredendő ártatlanság fölényével?